

POLITICKÝ
PROCES

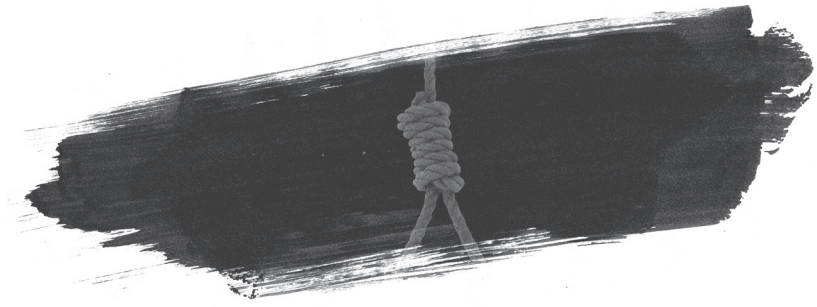
S MILADOU
HORÁKOVOU

A SPOL.

KOMENTOVANÉ
DOKUMENTY

KAREL KAPLAN

POLITICKÝ
PROCES

S
MILADOU
HORÁKOVOU

A SPOL.

KOMENTOVANÉ
DOKUMENTY

K A R E L K A P L A N

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Karel Kaplan, 2019
Cover © Lukáš Tuma, 2019
Czech Edition © Nakladatelství Epocha, Praha 2019

ISBN 978-80-7557-173-1 (print)

ISBN 978-80-7557-673-6 (ePub)

ISBN 978-80-7557-674-3 (mobi)

ISBN 978-80-7557-675-0 (pdf)

Ediční poznámka

Hlavním cílem této publikace je poskytnout veřejnosti dobové dokumenty vztahující se k procesu s Miladou Horákovou a spol., a sice v co nejautentičtější podobě. Archivní materiály proto byly ponechány v původní formě – byť některé z nich jsou stylisticky neobratné – a prošly pouze základní redakční úpravou, při níž byly opraveny hrubé chyby a doplněna chybějící interpunkce. Z toho důvodu například čtení přepisů odposlechů vyžaduje k porozumění vyšší soustředění.

Obsah

Úvod k procesu s Miladou Horákovou	9
Od záměru k přípravě politického procesu M. Horáková a spol.	12
Od akce Střed k výrobě monstrprocesu M. Horáková a spol.	38
Zprávy z cely	109
Příprava procesu v justici a přelíčení před státním soudem	148
Medializace procesu, příprava manifestací a organizování veřejnosti	169
Poslední slovo obžalovaných	180
Pohledy z druhé strany	221
Rehabilitační osud Direktoría	248

Úvod k procesu s Miladou Horákovou

Soudní proces s Miladou Horákovou a spol., původně jeho výrobci nazývaný „Direktorium čsl. odboje“, patřil k závažným událostem v historii Československa, komunistického režimu a možno říci, že představoval zlomový bod v historii politických procesů. Na jeho výrobě se významně podíleli sovětsí poradci v Bezpečnosti. Jejich českoslovenští kolegové či teprve žáci se učili a přebírali sovětskou „výrobní technologii“ velkých politických procesů, zejména monstrprocesů. Mimořádný význam mu přisuzovala a značnou péči mu věnovala jak politická místa v čele s komunistickým vedením, tak jeho přímí výrobci v Bezpečnosti a justici. Tehdejší hromadné sdělovací prostředky a mechanismus na utváření veřejného mínění řízený komunisty se velmi aktivně a iniciativně podílely na líčení „zločinecké činnosti“ obětí. Přispěly největším dílem k formování veřejného mínění, k záplavě rezolucí volajících po vysokých trestech, po trestech smrti. V době uvolňování vnitropolitických poměrů v roce 1968 se naopak sdělovací prostředky významně podílely na odhalování pravdy o nezákonnostech minulých let, o zločinných praktikách, které provázely výrobu procesů. Na veřejnost začala pronikat i pravda o procesu M. Horáková a spol. Dříve ale, než mohlo dojít k rehabilitaci, byla tato cesta na začátku sedmdesátých let násilně zastavena.

Teprve po listopadu 1989 se znovu ukázala naděje. Naplnila se s pádem komunistického režimu, došlo k rozsáhlé a rychlé rehabilitaci, a hlavně padl přísný zákaz přístupu k archivním dokumentům, obnovený po roce 1969. Spisy o procesu Milada Horáková a spol. patřily k těm, na které se vztahoval

zvlášť přísný příkaz utajení: spisy byly uzamčeny ve zvláštních částech archivu nebo v trezorech ministerstev vnitra a spravedlnosti, ústředního výboru KSČ a Bezpečnosti. Sdělovacím prostředkům bylo samozřejmě zakázáno se o tomto tématu zmiňovat. Přesněji řečeno nesměly připomínat poznatky procesu už zveřejněné v letech 1968–1969 a případný výklad směly udržet jen v rámci ideologie padesátých let. Avšak již první a neúplné poznávání pravdy o procesu, které se k veřejnosti dostávalo v době československé reformy 1968, dovedlo velkou část občanů k přesvědčení, že to byl nezákonný, vykonstruovaný politický proces. Mnoho dalších začalo pochybovat o tom, zda dosavadní komunistický výklad trestního řízení proti „nepřátelům“ a soudní rozhodnutí o trestech byly správné.

Změny po listopadu 1989 podnítily zájem veřejnosti o nezákonnosti a zločiny komunistického režimu. Kromě příznivé atmosféry také vytvořily prostor a podmínky pro hledání, odhalování a sdělování pravdy. Proces s M. Horákovou a spol. a osudy jeho obětí i obětí procesů následných stanuly na předním místě veřejného zájmu. V tisku se začaly objevovat články, dokumenty, rozhovory s dosud žijícími oběťmi. O procesu a osudech odsouzených se hovořilo v rozhlase, vysílalo v televizi. Uvolnění archivních dokumentů se promítlo v knihách o procesu, jeho výrobě a také o rehabilitaci, o důsledcích ovlivňování veřejného mínění během procesu, o rezolucích volajících po krvi a smrti, o životě a osobnosti M. Horákové a dalších. Ve veřejnosti se hromadily a šířily nové poznatky. Stále více občanů se utvrzovalo v přesvědčení, že zinscenované politické procesy byly záměrně vyráběné zločiny. Přestávala být uznávána argumentace dřívějšího režimu, že se jednalo o chyby, o justiční omyly, o porušování „socialistické zákonnosti“. Postupně převládl názor, že šlo o politické zločiny a vraždy, páchané všemi články mechanismu na výrobu politických procesů – příslušnými vedoucími orgány komunistické strany, Bezpečnosti a justice. Mnozí ze známých obětí této zvůle se staly symboly bojovníků za demokracii a svobodu. Mezi ně patřily i oběti procesu M. Horáková a spol. Právě Miladu Horákovou občané uznávají a uctívají jako přední bojovnici za demokracii, proti komunistickému režimu.

Archivy už vydaly mnoho dokumentů a svědectví o procesu M. Horáková a spol. Jak už to bývá, nacházejí se a budou se nalézat další. Některé

dosud nepublikované vůbec, anebo pouze z malé části obsahuje tato publikace. Začíná dokumenty z konce roku 1949 a končí závěrečnými projevy obžalovaných u soudu. Jako dodatek jsme zařadili názory z druhé strany, tedy některých, kteří se na výrobě procesu podíleli.

Od záměru k přípravě politického procesu M. Horáková a spol.

Proces M. Horáková a spol. vyplynul z akce Státní bezpečnosti nazvané „Střed“. Příslušníci a agenti StB sledovali zvláště intenzivně od přelomu let 1948/1949 osoby postižené únorovým státním převratem. Zaznamenávali jejich schůzky i náhodná setkání a od počátku jim připisovali protistátní činnost ve službách „mezinárodní reakce“, a také cíl – vrátit republiku ke kapitalismu. V akci „Střed“ se angažovala především krajská bezpečnost v Pražském kraji ve spolupráci s kraji dalšími. Koncem prosince 1949 a za další měsíc mělo ústředí Státní bezpečnosti podrobné, byť průběžné zprávy o akci „Střed“ a její realizaci.

Přehled o akci „Střed“ a seznam zatčených osob, 22. prosince 1949:

Dne 22. prosince 1949

Předkládám seznam zatčených osob v akci „Střed“ s označením jejich politické příslušnosti, postavení v ilegální organizaci a zaměstnání.

Bývalí členové národně socialistické strany:

Členové ill. výboru:

Nestával Josef, JUDr., býv. ředitel Ústř. svazu Nem. pojišťoven, býv. člen ústř. výboru strany Nár. soc., býv. člen krajského výkonného výboru, člen ÚNV v Praze. Člen ilegálního výboru nár. soc., politický vedoucí a inspirátor programu byl pověřen kontrolou všech správ odesílaných do zahraničí s navázáním styku s ill. soc. demokratickou stranou.

Horáková Milada, JUDr., úřednice Ústř. sociálního úřadu hl. m. Prahy, do února 1948 poslankyně Nár. shromáždění za stranu nár. soc. Členka ill. výboru strany nár. soc. Spolu s Nestávalem kontrolovala špionážní zprávy a řídila politickou linii ill. činnosti. Odesílala špionážní zprávy do ciziny Ripkovi a Zenklovi.

Čupera Josef, JUDr., býv. tajemník posl. klubu nár. soc. až do zatčení, člen ill. výboru nár. soc., který měl za úkol organizovat síť krajských ill. důvěrníků jichž pomocí měl zaktivizovat členstvo býv. strany a vytvořit špionážní síť až do místních organizací.

Šobr Karel, Ing., agronom, býv. parlamentní tajemník Dr. Ripky, v poslední době na brigádě v dole. Jmenovaný obdržel od Ripky Kč 1.300.000,- na podporu ill. činnosti a uvězněných příslušníků nár. soc. s funkcí hospodáře, který sbíral a korigoval hospodářské špionážní zprávy, které po schválení ill. výboru odesílal do zahraničí Ripkovi.

Kleinerová Antonie, býv. poslan. nár. soc., členka vedení ill. organizace nár. soc., která měla velmi rozsáhlou ilegální špionážní síť. Získané špionážní zprávy a politická memoranda odesílala do zahraničí Ripkovi a Zenklovi.

Dlouhý František, býv. tajemník ÚRO, nyní odborný asistent Čsl. ústavu práce, člen býv. ÚV strany nár. soc., byl členem ill. výboru nár. soc., kde jako odborník měl na starosti otázku odborů, t.zn. měl za úkol vyhledávat vhodné lidi pro funkce v odborech po převratu, aby mohly být podřízeny straně nár. soc.

Zemínová Františka, býv. poslankyně nár. soc. Byla členkou ill. vedení, byla však vzhledem ke své popularitě a radikalismu osamocena ve své protistátní činnosti. Usměřňovala činnosti teroristické organizace v Ostravě, prostřednictvím Přeučila činnost ter. organizace v Chomutově, řídila ill. organizaci v Karlových Varech a byla ve styku s ill. organizací „Černý Havran“ v Praze-Kačerově a ill. org. na Trutnovsku.

Račanský František, ústřední mag. rada, nyní soukromý úředník. Člen ill. vedení nár. soc. V jeho bytě se konaly schůzky ill. vedení a obstarával schůzky i v jiných místech kromě svého bytu.

Pecl Oldřich, JUDr., býv. soukr. úředník, býv. majitel antracitových dolů, které mu byly znárodněny. Nebyl nikde polit. organizován a byl do ill.

vedení přijat, protože byl znám svým trockistickým a oportunistickým smýšlením. Vypracoval nový program strany nár. soc., který měl být uskutečněn po převratu, vypracoval všechny politické zprávy, které odesílala Kleinerová do zahraničí a on sám odesílal rovněž do zahraničí zprávy.

Hospodářská rada

Vedoucí skupin:

Klíma František, Ing., býv. místoředitel Pražské spořitelny, nyní úředník Spořitelny a záložny v Praze. Býv. člen Hospodářské rady ÚV strany nár. soc.

Byl pověřen ill. výborem nár. soc. sestavit Hospodářskou radu, která měla za úkol zorganizovat a připravit veškerý průmysl a hospodářství na dobu po převratu. Členové Hosp. rady měli rozděleny úkoly podle jednotlivých sektorů a tímto způsobem chtěl přivést veškerý náš průmysl a hospodářství do rukou kapitalistů. Členové Hosp. rady, jejímž byl Klíma vedoucím, byli Hůber Vojtěch, JUDr., advokát, býv. člen Hospodářské rady nár. soc., člen ill. skupiny Hospodářské rady nár. soc. Měl za úkol organisovat sektor svobodných povolání. Špionážní zprávy o své činnosti podával Klímovi.

Krause Alois, úředník ústř. ředitelství lehkého kovoprůmyslu, člen komise pro organisaci práce uvnitř strany nár. soc., tajemník krajské sekce soukr. podnikatelů při straně nár. soc. Jeho úkolem v ill. org. bylo organisovati výrobu. Vypracoval plán na reorganisaci průmyslu v případě převratu, podával špionážní hosp. zprávy, které prostřednictvím Fr. Klímy odesílal do zahraničí.

Hanousek Jan, JUDr., Referent pro plánování dopravy KNV Praha.

Bývalý člen strany nár. soc., kde zastával funkci jednatele dopr. úřadu živnostenského. Od února 1946 člen KSČ. Člen ill. hosp. rady, který měl za úkol organisovat dopravu. Vypracoval zprávu o uspořádání dopravy po převratu. Situační zprávu o odboru dopravy předával Fr. Klímovi.

Klíma Bohumil, úředník Spořitelny a záložny v Praze.

Člen ill. Hospodářské rady nár. soc., který úzce spolupracoval s Fr. Klímou. Zpracovával hospodářské špionážní zprávy od členů HR pro Fr. Klímu. Měl za úkol organisaci peněžnictví a pojišťovnictví. Špionážní zprávu o organisaci peněžnictví a o její rekonstrukci po převratu podal Fr. KLÍMOVI. Jeho spolupracovníkem byl

Balej Josef, JUDr., Úředník firmy ELEKTROPRAGA, který cyklostyloval Boh. Klímovi letáky Za svobodné Československo.

Zenkl Rudolf, býv. ředitel Spořitelny pražské, nyní v.v., člen Hospodářské rady nár. soc.

Byl členem ilegální Hospodářské rady nár. soc. bez přímého úkolu, byl do HR povolán, aby schvaloval činnost ill. HR vzhledem k jeho poměru k Petru Zenklovi. Zúčastnil se ill. činnosti nár. soc. skupiny na Pardubicku a Poděbradsku.

Přeučil František, býv. poslanec nár. soc. Býv. majitel nakl. PAMÍR.

Byl členem ill. HR. Byl krajským ill. důvěrníkem nár. soc. a vybudoval na Pardubicku ill. organizaci.

Prostřednictvím šifrovaných dopisů vybudoval síť okresních důvěrníků. Dělal ill. vedení spojku mezi teroristickou org. Adama v Chomutově a ill. teroristickou organizaci Buchala v Ostravě.

V ill. Hospodářské radě měl za úkol organisovat obor živnostníků a obchodníků. Vedl velmi rozsáhlou ilegální a špionážní činnost.

Nešvara Čestmír, JUDr., Vedoucí administrativy v továrně FRIGERA, býv. člen nár. soc. strany po únoru kandidátem KSČ.

V ill. Hosp. radě byl pověřen úkolem organisovat po převratu cizinecký ruch.

Spojení s vedoucími ilegality:

Nedoma Josef, býv. gen. řed. Čsl. dolů, býv. poslanec nár. soc., zúčastnil se schůzek ill. výboru nár. soc., se kterým prováděl organizační a politickou činnost ill. vedení. Vypracoval zprávu o reorganizaci čsl. průmyslu o 30 stranách, kterou předal Kleinerové.

Podracký Jan, JUDr., sekretář Ústř. svazu průmyslu v Brně. Do února 1948 člen nár. soc., potom kandidát KSČ. Vytvořil ill. skupinu v Ústř., svazu průmyslu, která podávala ill. vedení nár. soc. hospodářské špionážní zprávy.

Spojení se Šobrem:

Tichota Vladimír, býv. poslanec nár. soc. zúčastňoval se ill. schůzek u Jarošů, převzal do úschovy od Šobra Kčs 100.000, – z Ripkova fondu, za které

koupil zlaté mince a šperky. Po převratu se měl stát gen. sekretářem ÚRO. Věděl o ill. činnosti Zemínové.

Wagner Karel, býv. velkoobchodník textiliemi, obdržel od Šobra do úschovy Kčs 300.000,- z Ripkova fondu, které údajně utratil.

Spojení se Zemínovou:

Kočová Dagmar, MUDr., kožní lékařka; v jejím bytě se konaly schůzky Zemínové se členy ill. výboru. Věděla o veškeré činnosti vedení, rovněž o činnosti Kleinerové, prováděla různé úkony spojky pro ill. vedení.

Černá Marie, býv. úřednice společnosti pro zahr. obchod, členka okr. výboru nár. soc., okresní důvěrnice, místní důvěrnice v Roztokách. Na žádost agenta cizí moci vešla ve styk se Zemínovou, aby pomohla organizovat odesílání balíčků býv. příslušníkům nár. soc. uvězněným v Jáchymově. Dala Kčs 3.000,- Zemínové na podporu uvězněných nár. soc.

Pechánková Zděnka, býv. tajemnice strany nár. soc., nyní dělnice, navštěvovala Zemínovou a byla zatčena v bytě Zemínové.

Spojení s Nestávalem:

Vrkoš Rudolf, vrchní plavební kontrolor v. v., kontrolní finanční referent ÚNV za nár. soc. Byl zprostředkovatelem spojení mezi pražskou ill. organizací v kav. VLTAVA a Nestávalem, kdy Nestával ustavil vedoucím pražské illegality nár. soc. Vrkoče a vzal si na starost ilegality nár. soc. mezi státními a obecními zaměstnanci v Praze. O výsledcích ill. schůzek měl informovat Zenkla.

Štulík Jindřich, býv. úředník, nyní pensista, býv. místopředseda ZNV za stranu nár. soc.; zúčastňoval se ill. schůzek u Kočové, věděl o ill. činnosti Nestávála. Ve Štulíkově bytě se scházeli nár. soc. k ill. činnosti.

Spojení s Kleinerovou:

Šubrtová Milada, býv. švadlena, v domácnosti, bez pol. příslušnosti, u Šubrtové měla Kleinerová ilegální byt pro schůzky. Věděla o veškeré činnosti Kleinerové, účastnila se jí stejnou měrou jako Kleinerová tím, že předávala špionážní dopisy, pomáhala při odesílání zpráv do zahraničí, zúčastnila se všech ill. schůzek a jednání.

Neumanová Leontýna, od dubna 1948 kandidát KSČ, učitelka na konservatoři; odesílala Kleinerové většinu špionážních zpráv přes úředníky norského vyslanectví. Přes Neumanovou byly odesílány ill. vedením všechny zprávy závažného rázu. Obstarala vysílačku.

Aubrecht Jan, tiskař, předal Neumanové vysílačku pro ill. organizaci.

Pranc František, Dr., techn. vedoucí n. p. SPOPA, závod 54, politicky neorganizován; dostal od Aubrechta vysílačku pro ill. organizaci, aby s ní navázal spojení s cizinou.

Šulík Andělín, vrch. fin. rada, býv. poslanec nár. soc., podával špionážní zprávy Kleinerové a Peclovi, zúčastnil se ill. organizační činnosti Kleinerové. Věděl o všech zprávách odesílaných do ciziny.

Kuthemilová Marie, švadlena, politicky neorganizována; podávala Kleinerové nepravdivé zprávy z okolí gen. tajemníka KSČ Slánského.

Gaudl Rudolf, t. č. bez zaměstnání, agent CIC s přezdívkou „Kanón“, informoval Kleinerovou o situaci v zahr. emigraci a nosil od Kleinerové zprávy do zahraničí.

Hamáček Josef, býv. účetní, zaměstnanec Leteckého ústavu, býv. příslušník soc. dem., podával Kleinerové zprávy o politické situaci na Chomutovsku a Mostecku. Člen ill. organizace Český lev. Předal Marešovi pro Kleinerovou dopis psaný italsky. Přechovával členy ill. organizací.

Peclová Ankica, manželka Dr. Pecla, v domácnosti, věděla o protistátní činnosti svého manžela a je zajištěná k objasnění a doplnění poznatků o činnosti Pecla.

Horna, Dr. doc. Ing., býv. náměstek ředitele Nár.banky, nyní důchodce, býv. profesor Vysoké Školy hospodářských věd, t. č. v TNP;

Podával Kleinerové zprávy ohledně měnové reformy a návrhy na finanční plán po převratu.

Votočková Jožka, býv. úřednice ČSD, nyní soukr. úřednice, politicky neorganizovaná; pokoušela se o útěk do zahraničí, přičemž chtěla přenést špionážní zprávy Kleinerové pro Pelantovou.

Palivec Josef, JUDr., býv. min. rada MZV, podával Kleinerové špionážní zprávy, byl ve spojení s cizím vyslanectvím, od kterého dostával instrukce pro protistátní činnost.

Schacherlová Blažena, vdova, v domácnosti. Věděla o činnosti svého bratra Jelínka a souhlasila s protistátní činností jeho a Kleinerové.

Jelínek Zdeněk, úředník čsl. hutí, gen. ředitelství; podával Kleinerové špionážní zprávy hospodářské o veškerém exportu, dodávkách do SSSR, voj. dodávkách apod.

Outrata František, vrch. strážm. SNB; podával Kleinerové zprávy o chystaném zatýkání živnostníků v akci T-43 a o chystaném zatýkání funkcionářů nár. soc.

Ambros Klement st., podával Kleinerové špionážní zprávy z hospodářství.

Ambros Klement ml., účetní tajemník čsl. státních statků, zatčen pro nebezpečí koluse a podezření z účasti na činnosti svého otce.

Sociální demokraté:

Peška Zdeněk, Dr. prof., právnické fakulty Karlovy univ., byl předsedou ill. výboru soc. dem. Jednal na schůzce ve Vinoři s Horákovou a Nestávalem, zástupci ill. vedení nár. soc. o sloučení v jednu stranu po převratu. Rozšiřoval ill. letáky. Předal zprávu s rozbohem ústavy Sýkorovi k odeslání do zahraničí uprchlým pravicovým soc. demokratům.

Dundr Vojtěch, úředník, redakt. a tajemník strany soc. dem.; člen ill. výboru strany soc. dem., zúčastnil se všech schůzek ill. výboru soc. dem. O jeho členství v tomto výboru věděla Zemínová, zúčastnil se vypracování programového prohlášení, odeslaného do ciziny.

Sýkora Václav, JUDr., býv. tajemník Dr. Beneše nyní úředník min. unifikací; byl napojen na Horákovou, věděl o její ill. činnosti, dostal k odeslání do zahraničí zprávu od Pešky, odesílal zprávy do zahraničí prostřednictvím Gleichové a švédského vyslanectví.

Krejčí Vilém, Dr., vrch. dob. rada min. unifikací; dodával Sýkorovi zprávy k odeslání do zahraničí. Věděl o tom, že Kleinerová provádí špionáž a organizuje přechody hranic.

Vaněk Mojmír, Dr., býv. osobní tajemník Dr. Beneše; nyní odb. rada min. unifikací, spolupracoval v ill. činnosti se Sýkorou.

Žatecký Václav, vedoucí oddělení v min. unifikací, dělal spojku mezi Sýkorou a Peškou, odevzdal Sýkorovi rozbor ústavy vypracovaný Peškou,

věděl o tom, že Sýkora udržuje ill. styk se zahraničím přes švédské vyslanectví.

Jeřábek Josef, JUDr., soudní obhájce, stýkal se s ill. výborem soc. dem a jednal s Dr. Nestávalem jako zástupcem ill. výboru nár. soc. o sloučení stran v jednotnou stranu. Vyrozuměl sociální demokraty v Londýně o jednání s ill. vedením nár. soc.

Hastrlík Pavel, člen branné komise soc. dem., člen výboru místní organizace, člen propagační a organizační komise, úředník; dostával ze zahraničí od Holuba instrukce k činnosti a zprávy o ustavení soc. dem. v zahraničí. Jednal o tom s Jeřábkem.

Holubovi odesílal přes Táborského zprávy z ill. výboru soc. dem., špionážní zprávy odesílal pomocí tajného písma a tímto způsobem též zprávy dostával.

Hons Josef, Ing., úředník státního zvelebovacího úřadu, zprostředkoval schůzky Nestávalovi s Jeřábkem mezi ill. vedením nár. soc a soc. dem. Schůzky se konaly v jeho kanceláři.

Pravděpodobné spojení s Kleinerovou:

Hejda Jiří, JUDr., úředník fy. ALBA, důvěrník místní organizace nár. soc., místopředseda národohospodářské komise ÚNV, člen plánovací komise při předsednictvu vlády, podle zpravodajských poznatků podával Kleinerové a Palivcovi špionážní zprávy. Vlastní výpovědi dosud nepotvrzeno.

Vopařil Josef, redaktor Zemědělských novin, příslušník KSČ, dodává zprávy Kleinerové, výsledkem dosud nepotvrzeno a neobjasněno.

Sedláková Alena, úřednice, členka strany soc. dem. Informovala Kleinerovou o tom, že soc. dem. mají v ilegalitě pracovat samostatně, udržovala spojení se zahraničím přes Neumanovou.

Ostatní skupiny:

„Vltava“

Třeška Josef, majitel lakýrnictví, člen ÚNV hl. m. Prahy, člen hospodářské komise hl. m. Prahy, předseda krajské župy živnostníků, člen ill. hospodářské rady. Účastnil se schůzek ill. organizace jako jeden z jejich vedoucích

v kavárně VLTAVA, kde započali s organisováním protistátní činnosti nár. soc. v Pražském kraji.

„Jugoslávie“

Paleček Václav, Ing., Dr., býv. zplnomocněný ministr a vyslanec, nyní bez zaměstnání. Organizoval skupinu, která prováděla špionáž pro jugoslávské vyslanectví.

„Kopecký“

Dohnálek Jan, Dr., býv. úředník MZV. Spolupracoval s Kopeckým tím, že mu zprostředkoval předání špionážních zpráv úředníkům AV.

Sum Antonín, JUDr., býv. zaměstnanec HZV, nyní soustružník kovů; podával špionážní zprávy Dohnálkovi a předával špionážní zprávy od Kopeckého úředníku anglického velvyslanectví Me Laughlinovi, od kterého dostávali instrukce ke špionáži.

Hanzlík Jan, aktuárský ředitel MZV, předseda závodní rady na Zamini; člen výboru závodní organisace nár. soc.

Dostal od Kopeckého za úkol sledovat činnost úředníků Zamini pro ill. organisaci nár. soc. a zjištění důležitých míst k obsazení posic po převratu.

Vavřínek Prokop, JUDr., odb. rada Zamini, člen legislativní komise při ÚV nár. soc., členem AVNF při Zamini. Dostal za úkol od Kopeckého vyhotovit seznam členů nár. soc. na Zamini za účelem obsazení důležitých míst po převratu.

Varoval Kopeckého, když se dověděl, že je Kopecký sledován.

Mencák Augustin, JUDr., referent čsl. keramických závodů, býv. redaktor „Venkova“, člen býv. soc. dem. strany. Podával ze svého oboru Kopeckému špionážní zprávy, stejně tak zprávy o náladě obyvatelstva a statistické údaje o osobách uprchlých do zahraničí podle Úř. listu.

Chytil Václav, JUDr. doc., býv. poslanec Čsl. strany lidové, úředník Národní banky.

Dával Kopeckému zprávu o „lepším“ ústavním uspořádání ČSR.

Jindřich Václav, býv. továrník; napomáhal při organisování přechodů státních hranic, věděl o špionážní činnosti Suma.

Mattl Viktor, JUDr., vrch. odb. rada, zaměstnanec ONV Praha XIII, předseda záv. org. nár. soc., při předsednictvu vlády; věděl o veškeré špionážní protistátní činnosti Kopeckého, při které mu pomáhal. Zprostředkoval ill. styk mezi Nestávelem a Kopeckým.

Bydžovský Jan, odb. rada Zamini, podával špionážní zprávy Kopeckému.

„Černý havran“

Baiza Vlastimil, JUDr., býv. komisař pol. správy, nyní soukromý úředník, člen krajského výkonného výboru nár. soc., člen právní komise ZHV, kandidoval za stranu nár. soc. do posl. sněmovny.

Byl informován o ill. činnosti Karáska, má ilegální spojení se zahraničím a odesílal Karáskovi ill. cestou do zahraničí dopisy.

Blaho Josef, klempíř, důvěrník místní organizace; založil ill. organizaci „Černý havran“, odesílal do ciziny zprávy Karáska, připravoval obsazení míst v samosprávě.

Bláha Stanislav, býv. nástrojař, nyní autodrožkář, býv. příslušník KSČ, odkud vystoupil v r. 1946, v jeho bytě se konaly schůzky ill. organizace a věděl o veškeré její činnosti.

Bohutínský Bohumil, pošt. úředník, nyní důchodce, člen okr. předsednictva nár. soc., předseda 59. org. Praha XIV, člen bytové komise ÚNV, náměstek bytového referenta v Praze XIV., má být členem předsednictva domácího odboje, byl organizátorem a vedoucím ill. org. Černý havran.

Karásek Karel, býv. redaktor ÚBO, nyní úředník ÚRO, člen výboru místní organizace a okresní důvěrník, byl činný v ill. organizaci tím, že prováděl přípravy na reorganizaci ÚRO po převratu, odesílal zprávy o ill. činnosti nár. soc. Zenklovi.

„Ostrava“

Buchal Jan, býv. člen SNB, vedoucí teroristické organizace na Ostravsku; se svou teroristickou organizací, ve které byla většina členů příslušníky SNB, připravoval násilný převrat na Ostravsku. Byl ve spojení se Zemínovou a s Přeučilem.

Justra Oldřich, major SNB u velitelství bezp. letectva. Byl členem ter. organizace v Ostravě, podával Buchalovi zprávy důležité k obsazení letiště mluvil jsem se Zemínovou Ostravě, při násilném převratu.

Novák Jan, býv. úředník HARPA, n. p., věděl, o ill. činnosti své manželky a stýkal se se členy ostravské organizace.

Nováková Jarmila, býv. úřednice nakl. PAMÍR, okr. jednatelka odboru žen nár. soc., prováděla spojení mezi Buchalem a Přeučilem tím, že předávala zprávy a zprostředkovávala ve svém bytě ill. schůzky.

Velitel vyšetřující skupiny:
[nečitelný podpis – pozn. K. K.]

Z ledna následujícího roku pocházel statistický přehled o zatčených v akci Střed. Z uvedených dat vyplynulo, že nejvíc bylo zatčeno národních socialistů a občanů ve středním věku. Zvláště zajímavá byla čísla o výsledcích dosavadní činnosti Státní bezpečnosti v této akci, např. počet dalších osob, u nichž se předpokládalo zatčení, údaje o špionážní činnosti apod. Uvedená data jsou rovněž důkazem toho, s jakou lehkostí si Státní bezpečnost vyráběla špiony, agenty imperialismu. A také před jakým úkolem stála, aby vysoký počet „dosud nezávadných“ osob proměnila v „závadné“, to znamená vynutit si na nich priznání k trestné činnosti, které se nedopustili.

Statistická zpráva o akci Střed z 12. ledna 1950:

Počet zatčených osob	77
muži	63
ženy	14
z toho členové KSČ	1
kandidáti KSČ	5
nár. socialisté	47
lidovci	1
soc. demokraté	8
bezpartijní	15

z toho povoláním dělníci a rolníci	
svob. povolání	7
doktoři práv	24
býv. poslanci	8
živnostníci a obchod.	6
různá povolání	6
úředníci	23
příslušníci SNB	3
z toho stáří	
do 25 let	-
od 25 do 30 let	4
30–40 let	16
40–50 let	39
nad 50 let	18
z toho stav výsledků	
nevyslechnuto	4
negativní výslech	8
částečné doznání	29
předpoklad úplného doznání	23
zpracováno soud. protokolů	13
z toho rozmístění	
ve věznici Ruzyně	46
ve věznici Pankrác	31
ve společné cele	35
v samovazbě	42
z výsledků evidováno a lustrováno osob	1297
muži	954
ženy	266

z celkového počtu	
cizinců s prok. trestní činnosti	19
s neprok.	65
osob uprchlých za hranice	128
nacházejících se na území ČSR	1085
z osob na našem území	
zatčené KV StB Praha	77
k bezpodmínečnému zatčení	36
zatčeno u jiných KV StB	24
přicházejících v úvahu k zatčení	123
ke svědecké výpovědi	168
dosud nezávadných	657
svědecky vyslechnuti	4

Po tříměsíčním vyšetřování podávalo Krajské velitelství Státní bezpečnosti Praha závěrečnou zprávu o činnosti M. Horákové. Její zaměření i obsah provází několik otazníků. Autoři zprávy už připisovali M. Horákové vedoucí roli v „odboji národních socialistů“, ačkoliv Rudolf Slánský tehdy hovořil jako o možné vůdčí postavě o Františce Zemínové. Dále se ve zprávě uvádí, že se doznala „v plném rozsahu“, ale přiznávají zároveň, že stále něco tají. Z popisu „doznané“ lze snadno vyčíst dvě možnosti: buď přiznala to, co už vyšetřovatelé věděli od jiných zatčených, nebo svou činnost tehdy nepovažovala za tak nebezpečnou pro svůj osud, jak se v další výrobě procesu vyvíjel a pro ni skončil. O tom nepřímě svědčí i poukaz autorů zprávy na to, že svá doznání zahaluje „do širokých frází“ např. o reformním socialismu apod.

Další otazník vyplývá z příčin, které ji k její činnosti vedly. Ve zprávě uvádějí jako hlavní příčinu ješitnost, ztrátu funkcí ve veřejném a politickém životě, což pro ni podle vyšetřovatelů znamenalo ztrátu „smyslu svého života“. Avšak výklad stanovisek a názorů M. Horákové, jak je zachytili autoři zprávy, svědčí o pravém opaku. Usilovala o svobodnou a demokratickou cestu k socialismu, odsuzující únorový státní převrat a jeho následky. Zpráva

krajského velitelství Státní bezpečnosti poskytuje další důkaz o politickém myšlení, představách o možnosti boje za obnovu demokratického systému. Závěry dosavadního vyšetřování, jak je zaznamenala zpráva, zřejmě vedly nadřazené k přesvědčení, že na základě takových výsledků nelze uvažovat o zahájení skutečného monstrprocesu. Případ převzala ústředna Státní bezpečnosti. Ta prosazovala vlastní koncepci, už inspirovanou skupinou sovětských poradců.

*Závěrečná zpráva o činnosti M. Horákové, zpracovaná
19. ledna 1950 skupinou 2, 509 Krajského velitelství Státní
bezpečnosti v Praze:*

Závěrečná zpráva

O činnosti JUDr. Horákové Milady, narozené 25. 12. 1901.

Jmenovaná je politikem z povolání; býv. poslankyně strany nár. soc., členkou Ústředního výboru nar. soc., členkou Krajského výboru strany nár. soc., členkou Rady žen, místopředsdkyní SOPVP, a úřednicí ÚNV hl. m. Prahy.

Charakterizovat se může jako osoba, která je na své funkci ješitná a která bez veřejné a politické činnosti ztrácí smysl svého života.

Dr. Horáková, kterou můžeme nazvat profesionálním politikem, zastávala před únorem 1948 významné postavení ve straně nar. soc. v Radě žen a SOPVP. V důsledku únorových událostí složila poslanecký mandát, neb s únorovým zvratem nesouhlasila a dalších svých funkcí byla rozhodnutím Akčních výborů, zbavena.

Tento postup se dotkl její ješitnosti, neb byla zvyklá vystupovat, jak na poli politickém, tak i v životě veřejném jako osoba vážená, a tímto zásahem jí nebylo umožněno pokračovat i nadále v její činnosti. Její nenávisť zašla tak daleko, že se rozhodla proti dnešnímu lid. dem. zřízení pracovati podvrtným způsobem a dostat pracující třídu zpět do područí západních imperialistů a odpoutat naši republiku ze svazku lid. dem. států a SSSR. Věděla, že podpory k těmto svým činům může dostat jedině ve spojení se zrádnou emigrací, tuto také o svých úmyslech a plánech informovala a dostávala pokyny k další činnosti.

Její činnost se neomezovala pouze na styk se zrádcovskou emigrací. ale i v domácím prostředí šířila mezi býv. příslušníky strany nar. soc. a i jinými straníky tu myšlenku, že dnešní státní zřízení nemá pevného trvání a že dříve nebo později musí být tento režim likvidován. Svoji činnost prováděla způsobem nejnebezpečnějším a to ideologickým uvědomováním širokých vrstev lidu ve všech krajích republiky. Taktéž i v odborech, tuto svoji činnost provozovala za spolupráce jiných osob a jejich úkolem bylo, aby jednotnou sílu odborů oslabili, ne-li úplně rozrušili. Ve své další činnosti se Horáková soustředila hlavně na to, aby pracující třída byla zbavena vymožeností, kterých dosáhla po květnové revoluci a které jí byly zaručeny ústavou a aby tato se dostala do vleku domácích a zahraničních kapitalistů, aby pozbyla své jednotnosti a revolučnosti a tím připravovala vědomě cestu buržoasii, která se chtěla znovu uchopit moci.

Zásahem bezpečnostních orgánů, kteří neustále bdí nad bezpečností naší lid. dem. republiky, připraveni, aby zakročili proti škůdcům domácí i zahraniční reakce, byla tato skupina odhalena a likvidována.

Horáková těsně po únorových dnech navštěvovala býv. ministra Zenkla, s kterým projednávala únorové události. Tento jí naznačil, že je zapotřebí udržet kádry nár. socialistů pohromadě, aby tyto nebyly rozptylovány. Při jedné návštěvě u Zenkla bylo jednáno o navázání spolupráce s nemarxistickými soc. demokraty a lidovci. Zenkl toto jednání schvaloval a pověřil Horákovou a Dr. Nestávala, aby toto jednání vedli za stranu nár. soc. Horáková toto přijala a bylo to pro ni příkazem k započetí podvratné práce proti státu. Tuto okolnost sama popírá a v zápise konkrétně uvádí na straně 4/II, v odst. 1: „Pokynů k této činnosti jsem nedostala, činnost jsem počala z vlastní iniciativy, pouze k jednání se soc. demokraty jsem byla já a Dr. Nestával pověřena býv. ministrem Dr. Petrem Zenklem.“ Pohnutky, které vedly Horákovou k ilegální činnosti, byly takové, že její politické přesvědčení vyplývalo z reformního socialismu, a tudíž s únorem nesouhlasila. Toto potvrzuje svůj výpovědí na str. 2/II, odst. 3;

„Nesouhlasila jsem se způsobem, jak byl proveden únorový zvrat, neboť jsem ho nepovažovala za provedený demokraticky, v souhlase a vůli lidu, kterou mně představovaly jedině řádně provedené svobodné a všeobecné volby.“

Horáková uposlechla výzvy Zenklovy a zahájila jednání se zástupci soc. dem., prof. Peškou a Harlasem, na schůzce konané v jejím bytě. Na této schůzce bylo jednáno o vytvoření společné politické základny, a aby toto jednání nabylo konkrétnějších tvarů, jednala Horáková ještě s Dr. Janděčkou, jako zástupcem lidovců. Byla umluvena společná schůzka nár. soc., soc. demokratů a lidovců ve Vinoři u Prahy. Toto místo určil Janděčka. Schůzky se zúčastnili za nár. soc. Horáková, Dr. Nestával, za soc. dem. Vojta Beneš, prof. Peška, za lidovce Dr. Janděčka. Účelem schůzky bylo vytvořit společnou základnu, směřující ku změně režimu. Na tomto se ale nedohodli a výsledek byl, že svoji protistátní činnost budou řídit samostatně v rámci své strany. K tomuto bodu Horáková vypovídá na str. 7/II, odst. 1: „Kromě účelu, o kterém jsem již vypověděla, pravým účelem bylo vytvořit společnou základnu, která by jednala o společném politickém postupu, nebo vytvoření společného orgánu, který by koordinoval akce, směřující ku změně režimu. Výsledek byl, že něco podobného nevytvoříme a že budeme tuto činnost řídit každý po své politické linii.“

Horáková asi v současné době s vinořskou schůzkou požádala Dr. Račanského, zda by tento umožnil ve svém bytě schůzku několika spolustraníků, které mu jmenovala. Jednalo se o Dr. Nestávala, Ing. Šobra, Dr. Čuperu a Dr. Sýkoru. Schůzky se samozřejmě zúčastnila i Horáková a Dr. Račanský. Mimo to Dr. Nestával přivedl Josefa Dlouhého.

Tato schůzka a další, které následovaly, konaly se v době od září 1948 asi do září 1949. Horáková dala podnět k založení této skupiny, která tvořila buňku z býv. politických činitelů, odborářských odborníků, vesměs právníků za tím účelem, aby tyto informovala a zapojila do protistátní činnosti. Byla ve skutečnosti vedoucí osobou, ačkoliv toto nechce ve své výpovědi přiznat. Úkoly a program schůzek byl ve většině případů určován samou Horákovou, která také přítomné informovala o jednání se Zenklem a o schůzce ve Vinoři. Souhrnná zpráva z první schůzky byla vypracována a zaslána Dr. Zenklovi na popud Horákové.

V jedné ze schůzek, které se konaly, bylo jednáno o programu a postupu této skupiny. Bylo usneseno po stránce ideové podchytit masu členstva strany nár. soc. v celé ČSR, většinou a v první řadě takové, kterým lid. dem. zřízení

nevyhovovalo z osobních a materiálních důvodů, tyto odvracet od nějaké činnosti v samostatných ilegálních skupinách, neb taková činnost přináší zbytečné oběti, zbytečně unikají kádry straníků, s kterými počítali v případě zvratu režimu. Shodli se, že nesouhlasí s dnešním režimem, že si přejí jeho změnu a tato, že může nastat vlivem světových událostí. Uvažovali, že změna režimu by mohla nastat v případě:

- 1/ válečného konfliktu mezi západem a SSSR,
- 2/ dohodou mezi národy, způsobenou ať již politickým, nebo hospodářským nátlakem na SSSR a země lid. dem,
- 3/ změny režimu vnitřními silami.

Jelikož žádný z těchto tří bodů nebyl aktuální, jednali o tom, že je nutno nějakým způsobem připravit změnu režimu a dohodli se na tom, že vytvoří skupinu krajských důvěrníků, kteří budou mít za úkol sledovati politické dění a náladu mezi obyvatelstvem. Tato důvěrnická síť měla ten účel, aby byli v neustálém styku s býv. příslušníky nár. soc., aby tyto varovali před nepředloženými činy, aby jejich řady stmelovali a v případě potřeby měli zde připravené zorganizované kádry. O spolehlivosti svých bývalých příslušníků se přesvědčovali tím způsobem, že získávali poznatky, jak se chovají, zda zůstávají smýšlením v zásadách strany, anebo se přizpůsobují dnešnímu režimu. O této činnosti vypovídá Horáková na str. 7/II, odst. 3:

„Dále bylo jednáno o tom, že nemůžeme schvalovat, aby naši členové se činně zúčastnili v různých ileg. skupinách, neb taková činnost přináší zbytečné oběti a našim úkolem bylo, abychom je těchto obětí uchránili a aby nám tímto způsobem neunikaly kádry straníků, s kterými jsme počítali v případě zvratu režimu.“

Na straně 9/II, odst. 1 a 4 vypovídá Horáková dále:

„Na těchto schůzkách jsme si nejprve uvědomili, že nesouhlasíme s dnešním režimem, že si přejeme jeho změnu, ale že tato je odvislá od světových událostí.“

V některé z dalších schůzek se jednalo o to, jak zařídit kontakt s členskými kádry a jejich jednoznačné informování o otázkách, k nimž jsme již zaujali stanovisko. Bylo dohodnuto, že pro každý kraj bude vyhledán někdo ze straníků, kdo jej dobře zná a bude se o kontakt s tímto krajem starat.“

Horáková sama dostala na starost kraj českobudějovický, kde postupně získala celkem 4 informátory a sice býv. krajského tajemníka nár. soc. Zinka, propagačního referenta nár. soc. Zabloudila, oba z Č. Budějovic, býv. okresního tajemníka nár. soc. Františka Hešíka z Českého Krumlova a býv. okresního důvěrníka nár. soc. ve Volyni Rubeše. Tyto informovala ve smyslu výpovědí, uvedených v předešlém odstavci, a také informace od nich v tomto smyslu žádala. Se Zinkem a Zabloudilem nebyla dlouho ve styku, neb oba odjeli za hranice, Hešík, který je t.č. v TNP, jí zprávy podával, mimo to jí nabídl spolupráci Rubeše, který za krátkou dobu zemřel.

Dále se na schůzkách jednalo o otázkách odborových. Toto jednání vedl Josef Dlouhý. Bylo jednáno, že v případě zvratu bude nutno i odbory zorganizovat, a sice v tom smyslu, že odbory v dnešním složení jsou určitou politickou silou a tyto bude nutno federalisovat. Také v odborech byla zřízena síť krajských důvěrníků s tou obměnou, že jejich působnost by byla v závodě. Dále bylo jednáno o spolupráci politických důvěrníků a odborových důvěrníků v kraji. Této činnosti se Horáková aktivně nezúčastnila, ačkoliv ji schvalovala a jednání byla přítomna. K tomu Horáková vypovídá na straně 12/11 odst. 1:

„Na konec diskuse vyšel z jednání názor, že by nejhodnější forma pro odborové organizace byla federace svazů, střežově spojena jednotným vedením.“

Odstavec 2:

„Odbory, tak jak jsou v dnešní formě, mohou se stát nástrojem politické síly, která jich může zneužít, a tím, když odbory budou mít samostatné vedení v jednotných svazech, tato možnost se značně zmenšuje a není možno stranicky odbory používat jako nástroje.“

Odstavec 3:

„Dále bylo jednáno, zda by mělo dojít k spolupráci politických a odborářských důvěrníků v kraji.“

Předmětem jednání na dalších schůzkách byly otázky rázu hospodářského, kde jednali zejména o znárodnění, zemědělské otázce, finančnictví a soukromém podnikání. Výsledek prozatímního jednání byl ten, že v průmyslu by vrátili do soukromého vlastnictví všechny ty podniky, které byly

po únoru znárodněny a všechny ty, které byly zestátněny nad původní limit Košického vládního programu.

V zemědělství hájili vlastnictví do 50 ha půdy. Výpověď Horákové na straně 13/11, odst. 1:

V debatě, která se potom rozvinula k těmto dvěma otázkám, se všichni přítomní shodovali v tom, že pro znárodnění by zůstal jako podklad limit Košického vládního programu. Změny by byly dělány v tom, co je uskutečněno nad Košický vládní program. Pokud jde o držbu zemědělské půdy, setrvalo se na limitu 50 ha.

Horáková sama v otázkách hospodářských vyhledala odborníky z řad býv. nár. socialistů, a sice Dr. Hejdu, Dr. Pacla, býv. poslance Přeučila a Šulíka. S těmito osobami Horáková projednávala podrobnosti hospodářského rázu a mimo to od Hejdy a Přeučila dostala písemné zprávy pro zahraničí. Spojení s jinými illeg. organizacemi nelze Horákové prozatím dokázat, ale je pravdou, že vešla ve styk s dalšími živly, které, tak jako ona, pracovaly na přípravě svržení vlády pracujícího lidu a nastolení vlády buržoasní pod kontrolou západních mocností. O této činnosti věděla, morálně a ideově posilovala kupř. tyto osoby: býv. posl. Kleinerovou, Dr. Pecla, Dr. Hejdu, býv. poslance Přeučila, Šulíka a spisovatele Palivce.

Horáková udržovala písemné spojení do ciziny se zrádnou emigrací, zprávy pro ni získávala většinou u osob, které jsou již v případě jmenovány. Emigraci taktéž informovala o své činnosti a o činnosti skupiny, a to za tím účelem, aby při zpětných zprávách dostávala vyjádření o své podvratné práci a obsah těchto zpráv předčítala na schůzkách. Spojení do ciziny udržovala přímo na býv. ministry Zenkla a Ripku, přes prof. hudby Neumanovou.

Spojení se zastupitelskými úřady měla ve dvou případech nepřímou, a to tím způsobem, že požádala Dr. Smutného, aby obstaral pas a cizí státní příslušnost pro Dr. Zenkla přes francouzské velvyslanectví, který chtěl touto cestou odejet do ciziny. Taktéž 4 zprávy do zahraničí, které posílala přes Neumanovou, šly přes norské vyslanectví s vědomím Horákové.

Spojení s cizinci bylo takového rázu, že švédský stát. příslušník Anderson, s kterým se znala již z doby minulé, jí přivezl z Norska zprávu od Anny Kvapilové, která tuto obdržela od Dr. Ripky. V jednom případě ji navštívila

francouzská stát. příslušnice Essertier, která jí vyřizovala vzkaz od Dr. Ripky, aby zůstala v republice, aby do emigrace neodcházela a v případě potřeby nějaké pomoci, aby se obrátila na velvyslance Dejeana. Současně této vyplatila 50 000 Kčs, které Essertier zapůjčila býv. poslanci nár. soc. Ševčíkovi, po jeho přechodu do zahraničí. Tyto peníze Horáková obdržela od býv. manželky Dr. Ripky, Pešlové. K tomu Horáková vypovídá na straně 41/1 odst. 2:

„Smluvili jsme schůzku ihned po mých úředních hodinách na nábřeží, nedaleko nemocnice Milosrdných bratří, kde mně tato paní ve společnosti pí. Šklíbové oznámila, že přichází z Paříže, že mi přináší zprávy od Dr. Ripky a jeho rodiny, i posl. Ševčíka, že mi Ripka vzkazuje, abych hleděla zůstatí zde, jak jen to bude možné, že se jim celkem daří dobře, ale zejména poměry hospodářské, že jsou pro emigraci značně obtížné, a že kdybych potřebovala nějakou pomoc, abych se obrátila na velvyslance Dejeana.“

Horáková dále o své činnosti informovala býv. náměstka primátora hl. m. Prahy Palantovou a také jí říkala o svém, písemném styku s cizinou. Když Ripka při svém útěku se nacházel v prostoru Klatov, požádala Horáková poslance Ševčíka, aby tento pomohl Ripkovi k útěku za hranice. Tento přechod se také zásluhou Ševčíka podařil.

Výpověď Horákové strana 41/1, odst. 1:

„Ševčík se na schůzku dostavil, já mu sdělila, o co jde, a on byl ochoten postarati se o další úkryt Dr. Ripky. Později, nevím za jakou dobu po této události, jsem se se Ševčíkem sešla u parlamentu a tento mi sdělil, že věc je již v pořádku a že všechno další si zařídí sám.“

Dále obdržela Horáková od Ing. Šobra částku 25 000 Kčs, kterou rozdělila mezi býv. příslušníky strany nár. soc., kteří v důsledku své činnosti byli vězněni, nebo z vazby propuštěni a momentálně neměli prostředky k obživě.

Horáková se ke své činnosti doznává v plném rozsahu, ale má tendenci tuto svojí skutečnou činnost zahalovat do širokých frází, a tím se snaží zmenšit význam své činnosti.

Ze své činnosti je usvědčována všemi osobami, jak jsou v protokole uvedeny, k jednotlivým bodům činnosti.

Své doznání neučinila dobrovolně, nýbrž pod nátlakem důkazů a výpovědí ostatních zúčastněných osob. Je usvědčena z podávání zpráv do zahraničí,

neb u ní byla zabavena zpráva rázu hospodářského, kterou obdržela od Přeučila, a tuto měla připravenou k odeslání do ciziny.

Doposud není objasněna otázka styku s cizinou, při kterém používala ve svých písemných zprávách šifrovacích kódů. Z tohoto se snaží některé detaily utajit. Dále není objasněna spolupráce s Kleinerovou, kterou popírá, ale přiznává vědomost o její činnosti. Není jasné, kým byla pověřena vytvořením ileg. skupiny, ačkoliv se z výpovědi možno plným právem domnívat, že to byl Dr. Zenkl. Rozpory zásadového rázu ve skutečnosti nejsou, až na některé menší okolnosti, které budou během dalších výslechů objasněny. Ve zdejší vazbě se nenachází František Hešík z Čes. Krumlova, který je v TNP. Tento by mohl objasnit činnost krajských důvěrníků, neb tato se prozatím jeví jako nedostačující.

Horáková dělá dojem, že mimo své činnosti tají ještě daleko závažnější věci ze styku jak s domácí ilegalitou, tak i se zahraničím. Na její schopnosti a styky před únorem 1948 prováděla činnost s osobami, s kterými se nestýkala tak často a které v mnohých případech nezastávaly vedoucí místa, jak v politickém, tak i veřejném životě. Toto je podloženo tím, že jejich skupina měla za úkol koordinovat podvratnou činnost ve státě a sama dokonce o tomto jednala s příslušníky jiných politických stran.

U soudu bude přiznávat svoji činnost tak, jak přesně bude uvedeno v protokole.

Bude se snažit některé výrazy pozměnit, a sice z těch důvodů, že během výslechu se snažila svoji vinu nazývat nesprávnými výrazy, a když byla usvědčena ze lži a napomenuta k pravdivému vypovídání, nechtěla tak učinit a snažila se svoji činnost zlehčovati. Přesto byla donucena jasnými důkazy nazývat svoji činnost tak, jak tato se jeví. Bude se snažit dokazovat, že k činnosti byla donucena změnou poměrů, ale podklad k této byl dán tím, že byla strana nár. soc. zbavena své podvratné moci a Horáková přišla o všechny své funkce.

Dnešní režim přímo nenávidí, taktéž i KSČ přesto, že říká, že před únorem 1948 s touto stranou spolupracovala. Je rafinovaná, kluzká jako uhoř a v tomto smyslu používá i svého právnického vzdělání, při čemž se staví jako oběť režimu.

Závěrečné zprávě krajského velitelství Státní bezpečnosti předcházely přípravný týden, který naplňovaly možno říci konečné výsledky. Uveřejňujeme pouze první z 12. ledna a úvodní část ze dne následujícího. Otázky, na které M. Horáková odpovídala, se týkaly zejména jejího názoru na únor 48 a motivů její činnosti do známé schůzky ve Vinoři. Ve srovnání se závěrečnou zprávou vystupuje rozpor mezi odpověďmi M. Horákové a závěry, které učinili autoři zprávy.

Zápis výpovědi M. Horákové z 12. ledna 1950:

V říjnu r. 1945 jsem byla jmenovaná poslankyní Prozatímního národního shromáždění a v roce 1946 jsem byla znovu zvolena poslankyní za stranu čsl. národních socialistů do Ústavodárného národního shromáždění. Tuto funkci jsem vykonávala do 10. 3. 1948, kdy jsem se svého mandátu dobrovolně vzdala. Po dobu výkonu své funkce jsem byla služebně na dovolené. V únoru 1948 jsem byla dána na dovolenou Akčním výborem svého úřadu, ačkoliv jsem t.č. úředně nepůsobila. 1. 6. 1948 byla jsem však opětně povolána do služby a přidělena v Ústředním národním výboru hl. m. Prahy, referátu pro školství, vědy a umění, kde jsem působila nepřetržitě až do 27. 9. 1949, kdy jsem byla Státní bezpečností zatčena. Byla jsem příslušnicí strany nář. soc. a z této strany jsem nevystoupila, ani jsem nebyla vyloučena.

Vysvětlete Váš postoj k lid. dem. zřízení a straně KSCŽ před únorem 1948. Je na Vás, abyste po pravdě na tuto otázku odpověděla, jakož i na otázky další, a tím svoji protistátní činnost objasnila.

Před únorem 1948 ve své politické i jiné veřejné činnosti jsem stála na zásadách Košického programu, a tím byl také vyjádřen můj postoj k lid. dem. zřízení. Svůj vztah ke straně KSCŽ jsem řídila zásadami spolupráce v Národní frontě a pracovala jsem s komunistickými činiteli vždy loyálně.

Čím vysvětlíte změnu ve svém postoji v únorových a v poúnorových dnech 1948, kdy Vaše činnost již nebyla loyální jak v Národní frontě, tak ani v postoji ku straně KSCŽ?

Nesouhlasila jsem se způsobem, jak byl proveden únorový zvrát, neboť jsem ho nepovažovala za provedený demokraticky v soulase s vůlí lidu, kterou mně představovaly jedině řádně provedené, svobodné a všeobecné volby. Rovněž důsledky února, jak se projevovaly na příslušnicích mé strany, a to i těch nejdrobnějších, mně jasně ukázaly, že nejde o spravedlivou spolupráci a že se mnohde skutečno dělá politická persekuce. Proto jsem se vzdala své politické činnosti v parlamentě. I ve své ostatní veřejné činnosti jsem byla vyakčněním vyloučena ze spolupráce.

Po tomto jsem se stáhla do soukromí, zařadila jsem se do práce a neprojevila jsem nijak neloyální postup at k Národní frontě, či Komunistické straně. Ovšem nikterak jsem se netajila tím, že mám odchylný názor na události únorové a že tak, jak byly provedeny, s nimi nesouhlasím.

Říkáte, že jste neprojevila neloyální postup proti Národní frontě a KSČ, jak potom vysvětlíte Vaše jednání se Zenklem v době únorové, když jste spolu projednávali mimo jiné, jak se má navázat spojení s příslušníky z řad soc. dem. a lidovců, kteří byli, jako i Vy, pro svoji nespolehlivost vyakčnění. To byl Váš první krok k protistátní činnosti.

S Dr. Zenklem jsem jednala při svých osobních návštěvách v jeho bytě po únoru o řadě otázek, vesměs se dotýkajících toho, co se v únoru stalo. Jednou jsem také předložila otázku, jaký je jeho názor na to, zda bychom měli vstoupit do jednání se soc. dem., kteří nesouhlasili s únorovými událostmi a prostřednictvím prof. Dr. Pešky přednesli mně nabídku, že by se mohlo jednat o společném postupu politickém. Tento společný postup politický zahrnoval i tu možnost, že by mohla být vytvořena nová stranicko-politická základna, ovšem za předpokladu, že by došlo ke změně stávajícího režimu. Loyálnost, kterou jsem měla na mysli v předchozí otázce, neznamenala moji aktivní spolupráci v KSČ, nebo v obrozené Národní frontě, neboť jsem nesouhlasila v mnohém s novým uspořádáním věcí v politickém řízení státu.

Uvádíte, že předpoklad k tomuto cíli byl zvrát režimu, tudíž jste se musela zabývat tím, jakým způsobem se nechá tento zvrát přivodit, a musela jste

k tomuto pracovat. Dostala jste k takové činnosti od někoho pokynů, nebo jste tuto činnost počala organisovat sama?

Jelikož jsem únor považovala za součást světových událostí, byla jsem přesvědčena, že také změna režimu, který nastolil, může přijít jen se světovým děním a v souvislosti s tímto. Přirozeně, že jsem považovala za nutné být pro takový okamžik připravena a mít jasno, co bych chtěla změnit, a případně se spojit s těmi, kteří by chtěli totéž, co já. A bylo to myšleno tak, aby proti komunistické ideologii, která ovládá dnešní režim, byla vytvořena nová programová ideová základna, která by byla podkladem pro vytvoření režimu a poměrů po nastalém zvratu, resp. změně režimu. Pokynů k této činnosti jsem nedostala, činnost jsem počala z vlastní iniciativy. Pouze k jednání se soc. demokraty jsem byla já a Dr. Nestával pověřena býv. ministrem Dr. Petrem Zenklem.

K vaší podvratné činnosti jste musela získat spolupracovníky, kteří jsou toho samého smýšlení a zaměření jako vy; koho jste vyhledala a s kým jste se k této činnosti společila?

K jednání se soc. demokraty došlo tím, že jsem byla vyzvána svým dlouholetým známým prof. Dr. Zdeňkem Peškou, který mě pák seznámil s Harlasem a došlo ke schůzce v mém bytě, k níž jsem já vyzvala Dr. Nestávala, jehož jsem dříve informovala jak o úmyslu soc. demokratů, tak i o výše uvedeném pověření Dr. Zenkla. V pozdější době jsem potkala náhodně svého býv. spolupracovníka Dr. Jandečku, příslušníka lidové strany. Tomuto setkání jsem byla ráda a informovala jsem jej o jednání se soc. demokraty a vyzvala jsem jej, zda by se chtěl také i on, jako představitel katolického směru a lidovec, tohoto jednání zúčastnit. On řekl, že je ochoten, a proto jsem jej později také vyzvala ke schůzce, která se konala ve Vиноři u Prahy. Místo schůzky vyhledal a určil Dr. Jandečka. Na tuto schůzku jsem já pozvala prof. Pešku, který přivedl Vojtu Beneše, a kromě nich se schůzky zúčastnil Dr. Nestával, kterého jsem já pozvala. Tyto osoby měly to samé smýšlení a zaměření jako já.

Současně s tímto vyhledala jsem ze straníků nár. socialistických, kromě Dr. Nestávala, ještě Dr. Račanského, Ing. Šobra, Dr. Čuperu a vyzvala jsem

Dr. Sýkoru, abychom se poradili jako straníci o některých otázkách, které se nás, jako bývalých straníků nár. soc., po únoru dotýkaly.

O čem bylo jednáno na schůzce ve vašem bytě?

Na této schůzce se projednávaly teoretické možnosti přiblížení se nár. socialistů a nemarxistických soc. demokratů na společnou politickou základnu. Nějakých konkrétních závěrů na této schůzce nebylo.

Pokračováním této schůzky byla schůzka ve Vinoři, kde mimo zástupců soc. dem. byl ještě přítomen lidovec Dr. Jandečka a na této schůzce jste již vy a Dr. Nestával jednali z pověření Dr. Zenkla. Jakých konkrétních uzávěrů z této schůzky vzešlo?

Jak již jsem řekla v předešlé výpovědi, místo schůzky vyhledal Dr. Jandečka, a sice tato se konala na faře ve Vinoři, byla to fara římskokatolická. Do Vinoře jsem jela společně s Dr. Jandečkou a Dr. Nestávalem, prof. Peška a Vojta Beneš přijeli sami. Po příjezdu nás uvedl sám Dr. Jandečka do místnosti, kde jsme jednali. V zásadě se na této schůzce jednalo o sblížení nár. soc. a nemarxistických soc. dem., rozšířené o lidovce. Bylo to jednání podobné jako v mém bytě za přítomnosti prof. Pešky, Dr. Nestávala a Harlase. Výsledek schůzky byl ten, že jsme se dohodli na tom, že dle potřeby a politické situace se čas od času sejdem. Jiných závěrů z této schůzky nevyplývalo.

Při odchodu jsme se setkali s farářem, který přinesl malé občerstvení.

Protokol přerušen dne 12. 1. 1950 o 17.50 hod.

Pokračováno v protokole dne 15. 1. 1950 v 8.45 hod.

S kým jste se v době pozdější z těchto osob sešla a co jste s nimi jednala?

Po schůzce ve Vinoři sešla jsem se, pokud se pamatuji, ještě asi dvakrát s prof. Peškou. Bylo to u něho v pracovně na fakultě. Obsah rozhovoru nemohu již přesně reprodukovat, ale pamatuji si, že jsem kromě všeobecných věcí hovořila s prof. Peškou o tom, že se v poslední době rozšiřují ilegální letáky s podpisem soc. demokratů. Žádala jsem jej, má-li možnost, aby proti

tomuto zakročil a nedovoloval vydání těchto letáků. Prof. Peška mi slíbil, že se o toto pokusí a já jsem se domnívala, že toto bude moci uskutečnit. Dále jsem jej informovala o schůzkách s Dr. Račanským, Dr. Nestávalem, Dr. Čuperou, Ing. Šobrem, Dr. Sýkorou a Dlouhým. Informaci jsem mu podala pouze jako o skupině a mimo Dr. Nestávala jsem mu nikoho nejmenovala. Prof. Peška mi na toto odpověděl, že i on se stýká s některými lidmi, s kterými jedná o vytvoření nové politické základny a o společných názorových stanoviscích. Toto jednání vedl se soc. demokraty, ale s kterými mi neříkal.

S Dr. Janděčkou jsem si umluvila schůzku v Praze III. Na Újezdě, hovořili jsme o současné situaci politické, vnitřní i zahraniční a konkrétně z tohoto setkání vzešel požadavek Dr. Janděčky, aby, bude-li uskutečněna nějaká další schůzka, jako byla ve Vinoři, byl pozván i býv. poslanec za stranu lidovou Ing. Janáček z Moravy. Myslím, že Dr. Janděčka s Ing. Janáčkem o vinořské schůzce jednal, když tento projevil zájem zúčastnit se dalšího jednání. Rovněž z rozhovoru s Dr. Janděčkou jsem nabyla přesvědčení, že tento se stýká se svými straníky za stejným účelem, tak jako jsem to dělala já a prof. Peška. S Harlasem jsem se mimo vinořské schůzky a schůzky v mém bytě nesešla.

Než odejel Vojta Beneš do Ameriky, navštívila jsem jej a předmětem našeho rozhovoru bylo mimo jiné také to, že zatčením prof. Pešky a odjezdem Beneše do ciziny, není zde nikdo, s nímž bychom se mohli ve smyslu vinořské schůzky, ze soc. demokratů, sejit. Vojta Beneš nikoho neoznačil, ale prohlásil, že chová plnou důvěru k Dr. Jeřábkovvi, býv. místopředsedovi ZNV, čímž nepřímou naznačil, že s jmenovaným můžeme navázat styky. Výsledek jednání s Vojtou Benešem jsem příležitostně sdělila Dr. Nestávalovi a po nějaké době mně tento řekl, že s Dr. Jeřábkem jednal.

S výše uvedenými osobami, s kterými jsem jednala na schůzce ve Vinoři, mimo Dr. Nestávala, jsem se již více nesešla a také s Ing. Janáčkem jsem v žádné jednání nevstoupila.

Od akce Střed k výrobě monstrprocesu M. Horáková a spol.

Po převedení případu M. Horákové do ústředny Státní bezpečnosti následovalo intenzivní vyšetřování. Během něj vyvstal a stále sílil záměr vyrobít velký politický proces. Koncepce procesu byla iniciována sovětskými poradci a poslušně prováděna československými pracovníky. Koncepci procesu vyvinuli její tvůrci do takovéto podoby: V Československu existovalo ústředí odboje nazývané Direktorium, v němž se sjednotili představitelé různých protistátních politických směrů. Mezi iniciátory řadili výrobci procesu od počátku národně socialistickou skupinu. Nejdříve jí přisoudili roli zakladatele „Direktoria“, nakonec ji „povýšili“ do postavení vedoucího činitele.

Protokoly o výslechu M. Horákové zaplňovaly mnoho set stran. Dnes už z řady svědectví vyšetřovaných a vyšetřovatelů víme, za jakých podmínek se protokoly rodily a jakým způsobem a kdo je upravoval. Je velmi obtížné, až zcela nemožné určit, co vyšetřovaný řekl skutečně, svobodně, nebo říci musel, a co poté zapsal, upravil a doplnil vyšetřovatel z vlastní iniciativy nebo na pokyn nadřízených. Ze zápisů M. Horákové, jakkoliv upravovaných, proniká několik principů, vyjadřujících jak její politické přesvědčení a morální sílu, tak motivy její činnosti za okupace, v osvobozené republice a v době poúnorové.

Za prvé – hlásila se k socialistickým ideálům, ale k jiným, než jaké komunistická strana vyhlášovala a uskutečňovala. Zůstala nepřetržitě věrná ideám T. G. Masaryka a E. Beneše a Benešově představě „socializující demokracie“,

byť přesněji nevymezené (možná šlo o zárodek jedné z koncepcí či podob dnešního sociálního státu). Socialismus, jak si jej představovala, byl postaven na demokratickém politickém systému, na sociální spravedlnosti, respektování lidských práv, na hlubokých demokratických reformách.

Za druhé – nikdy netajila, ani při vyšetřování, ani před soudem, naopak otevřeně vyjadřovala svůj rozhodný odsudek komunistického státního převratu v únoru 1948 a stejně neochvějně kritizovala režim a kruté poměry po něm nastolené. Považovala za svou politickou, morální a lidskou povinnost proti takovému režimu bojovat. K prvním protestům patřila její reakce na smrt Jana Masaryka: odchod z parlamentu. Nabízí se srovnání, že druhým podnětem byla smrt Dr. E. Beneše, k jehož odkazu se nikdy nepřestala hlásit. Po této události dostávala její dosavadní poučnorová činnost, přesněji styky, podobu ilegality. Ve skutečnosti však měly její motivy hlubší kořeny. Především působily více než půlroční zkušenosti s komunistickou výstavbou systému monopolní moci. Tu provázelo utrpení, nespravedlnost a hrubé zásahy do životních osudů tisíců občanů. Mnoho z nich patřilo k bývalým členům a funkcionářům její strany. A hrozba perzekuce visela nad dalšími, z jejichž řad přicházely dotazy co dělat, jak se zachovat? M. Horáková celkem přirozeně stanula mezi iniciátory jednání s představiteli bývalých nekomunistických stran, kteří usilovali o návrat k předúnorovým poměrům. Na jednotném (řídícím) orgánu a organizovaných akcích se nedohodli. V době, kdy diskutovali o podmínkách a možnostech úspěšného společného postupu, ještě převládal mezi odpůrci komunistického režimu názor, že život režimu bude krátký. Netrvalo však dlouho a v důsledku informací z emigrace i vlastních poznatků se tato představa zhroutila. Domácí odboj se měl orientovat zejména na udržení soudružnosti a vlivu mezi bývalými členy a funkcionáři své strany a rovněž mezi občany. Přibýlo schůzek, výměn informací o situaci a událostech doma i v zahraničí.

Autoři koncepce a výrobci monstrprocesu zkonstruovali z těchto styků organizovanou síť nepřátel socialismu, režimu a „agenty imperialistů“.

Za třetí – M. Horáková odmítala obviňování z vlastizrady. Cítila se a vystupovala jako politička, která hájí zájmy své vlasti a jejích občanů. Vyšetřovatelé a obžaloba se však nevzdali, neustoupili a prosazovali svou

konceptu vlastizrady. Používali k tomu mimo jiné „důkazy“ toho, že obžalovaní připravovali převrat, a to v důsledku rozpoutání války a ve prospěch „světového imperialismu“. Nechyběly hlasité výkřiky (včetně prokurátorů), že obžalovaní tvořili pátou kolonu imperialismu. Propaganda, která provázela proces, právě tuto konstrukci zdůrazňovala, aniž by se zmínila o námitkách a výkladu např. M. Horákové proti tomu, že by jejich jedinou nadějí a přáním byl válečný konflikt mezi světovými bloky.

Za čtvrté – výsledky M. Horákové se neomezovaly na osoby obviněné, ale také na její styky v jejím volebním Českobudějovickém kraji. I na další, vyšetřovatelé se dokonce chtěli dozvědět něco, podezřelého na funkcionáře, kteří existující režim podporovali, například na manželku předsedy Čs. strany socialistické E. Šlechty nebo Pátkovou, která komunisty podporovala v únoru 1948 i po něm. Výpovědi M. Horákové prokazují její zásadu nenaplnit svými výpověďmi, někdy i kritickými, přání a záměry vyšetřovatelů a napomoci tak zákroku proti těmto lidem.

Protokoly o výsledcích k některým osobám:

JUDr. Milada Horáková

Ke svým stykům s krajem Českobudějovickým po únoru 1948 vypovídám:

Na Českobudějovickém kraji, kde jsem byla od r. 1945 poslankyní, jsem byla naposled ještě ve své funkci poslanecké dne 28. února a 7. března 1948.

Považovala jsem za nutné informovat členstvo o svém úmyslu vzdát se poslaneckého mandátu za jejich kraj. Nemohla jsem to učiniti žádnou schůzí, protože tyto v těchto dnech nebyly povoleny a dále protože jsme se rozešli ve stanoviscích politických s Dr. Neumannem, který byl krajským důvěrníkem a jako nový ministr si prováděl informaci důvěrníků okresů sám. Dne 28. února jsem navštívila písecký okresní sekretariát strany nár. soc. kde jsem chtěla mluvit s tajemníkem a okresním důvěrníkem, ale sekretariát byl zavřen a bylo mi sděleno, že tajemník Kozel je zajištěn a důvěrník okresu, jehož jméno si nepamatuji, jest na schůzi okres. důvěrníků v Čes. Budějovicích. Tuto schůzi svolal Dr. Neumann. Odjela jsem tedy do Mirotic, kde jsem navštívila své osobní přátele Sladkovské a u nich jsem zůstala až do svého odjezdu autobusem do Prahy, což bylo téhož dne navečer. V odpoledních

hodinách sešla jsem se v Míroticích v hostinci u Sladkovských náhodou s důvěrníkem strany z Mirovic a důvěrníkem z Mírotic Černým a tito mi říkali, že se účastnili schůze svolané Dr. Neumanem, kde jim tento podával referát o svém postupu při únorových událostech a o tom, že vedení strany nár. soc. převzal nyní AV. Sdělovali, že důvěrníci přijali Dr. Neumanna velmi nepříznivě a že většina jich s tímto jeho postupem nesouhlasí. Ptali se mne na mé stanovisko. Sdělila jsem jim svůj názor, že s postupem Dr. Neumanna nesouhlasím, že podle mého mínění zradil stranu, že nešel do vlády se souhlasem výkonného výboru strany, ale proti jeho usnesení ze dne 24. února 1948 a že já nejdu s ním a vzdávám se poslaneckého mandátu. Členové, že si musí sami rozhodnout, jak dále půjdou, já že vedení AV strany, který se ustavil sám a nahradil řádně volené dosavadní orgány strany, neuznávám a pracovati ve straně dále nebudu. Vyslechli moje názory a nezaujali žádné stanovisko a já jsem na nich také nežádala žádné rozhodnutí. Více jsem se se žádným z nich nesešla.

Dne 7. března jsem navštívila okresního důvěrníka Rubeše ve Volyni, neboť to byl můj dobrý spolupracovník a velmi jsem si vážila jeho charakterové pevnosti, a tomu jsem také sdělila své rozhodnutí vzdání se mandátu a nepracovati již více ve straně z důvodů, které jsem uvedla výše. Rovněž jsem mu řekla, že jest mi známo stanovisko presidenta Dr. Beneše, který rovněž je rozhodnut resignovati na svoji funkci. Rubeš se mnou souhlasil, abych se vzdala mandátu, sám potvrdil, že schůze důvěrníků okresu, kterou svolal Dr. Neumann, s ním v jeho postupu nebyla srozuměna, ale sám nezaujal ještě stanovisko, zda bude ve své činnosti pokračovat ve straně vedené AV či nikoliv. Teprve později jsem se dověděla, že v činnosti nepokračoval.

Z Volyně jsem odjela autem do Horažďovic na rychlík. V Horažďovicích jsem chtěla se rozloučiti se svojí známou pí Chvojovou a na cestě k ní jsem na silnici potkala několik našich členů, mezi nimi i okresního důvěrníka Žofku, a mluvila jsem s nimi opět o otázkách jak výše uvedeno. Oni vzali moji informaci na vědomí a také i moji resignaci na mandát nerozmlouvali. Také i oni říkali stejné informace o schůzi důvěrníků, která se konala dne 28. února v Českých Budějovicích.

Na žádném místě, kde jsem ve dnech výše uvedených byla, jsem nedávala žádné pokyny členům, jen jsem jasně naznačila, že nejdu ve spolupráci s Dr. Neumannem a s novým vedením strany. O režimu a vládě se nemluvílo, neboť ještě jsem sama nebyla o věci tak informována, abych mohla sdělit členům své pevné stanovisko. Od té doby jsem více na českobudějovickém kraji nebyla ve funkci politické. V srpnu 1948 jsem byla v Miroticích, kde jsem byla za svědku na svatbě své přítelkyně Vlasty Sladkovské. Tam jsem byla s celou svoji rodinou a během mého dvoudenního pobytu nedošlo k žádnému jednání nebo politickým debatám. Koncem srpna nebo začátkem září 1948 jsem byla s manželem a dcerou na zotavené ve Svatoboru v Sušici, ale o mém pobytu tam nikdo nevěděl a také jsem se po tu dobu s nikým ze členů nár. soc. z kraje českobudějovického nesešla.

Od února 1948 mne z kraje českobudějovického z činovníků strany navštívily tyto osoby:

Otto Zink, býv. krajský tajemník strany v Českých Budějovicích, který jak jsem se později dověděla, opustil ilegálně ČSR. Tento mne informoval o tom jak se tvoří krajský AV, dále mi sděloval, že mnozí funkcionáři strany nesouhlasí a postupem Dr. Neumanna a že do funkcí v krajském AV jsou vybíráni jen členové, kteří mají malý vliv ve členstvu. Stavěl se tak, jako by také nesouhlasil s postupem Dr. Neumanna a zůstával ve své funkci jen proto, aby mohl pomáhati členstvu, které bylo ve značné míře postiženo únorovými událostmi. Zejména tvrdil, že musí setrvati, aby chránil ostatní personál v sekretariátech, jelikož mnoho z nich bylo v té době zajištěno. Sdělil mi, že až přijde příště do Prahy, že mne opět navštíví v mé kanceláři. To se také ještě jednou stalo. Při druhé návštěvě mi sdělil již obsazení krajského výboru, jehož členy jsem většinou z dřívější práce neznala a říkal, že se AV strany zasazuje o propuštění tajemníků ze zajištění. Rovněž mi sděloval, že zajištěný Dr. Meiner nebyl dosud propuštěn a naznačil své mínění, že Dr. Neumann se v jeho záležitosti dosti neexponuje, ačkoliv to byl on, který jej na schůzi, kterou svolal Dr. Krajina, delegoval. Při obou návštěvách se stavěl, jako by byl proti Dr. Neumannovi, ale jak jsem se později dověděla od krajského propagačního referenta Zabloudila /?/ a dále od okres. tajemníka Hešíka, byl prý s Dr. Neumannem v dobrém

poměru. Oba tvrdili, že svým vystoupením u mne hrál nepravou úlohu. Já jsem mu otevřeně sdělila svůj názor na postup Dr. Neumanna a rovněž jsem mu řekla, že já ve své politické činnosti nebudu pokračovat, že však jest nutno starati se o to, aby naše členstvo nebylo zcela bez pomoci. Já, že na kraj již nemohu, protože nejsem již ve funkci poslanecké, a že vím, že tam na mne byl vydán zatykač pro podezření ze snahy přestoupiti hranice. Toto mi Zink potvrdil a naznačil, jako by se toto stalo s vědomím Dr. Neumanna.

Krajský propagační referent Zabloudil navštívil mne dvakrát a při druhé návštěvě mne sdělil, bylo to asi v červenci 1948, že si opatřuje pro sebe a svoji rodinu povolení k vystěhování do Ameriky, kam se chtěl odebrati za zaměstnáním, které mu tam bylo nabídnuto. Tento mne upozornil již při své první návštěvě, že postoj Zinka není upřímný, abych si dala na něho dobrý pozor. To později také potvrdil Hešik. Zabloudil mne informoval o tom, že poměry na Českobudějovicku ve straně čsl. soc. jsou neutěšené, že se málo členů hlásí ke spolupráci a že mezi členstvem je nálada proti Dr. Neumanovi. Já jsem ho informovala o zásadách, které jest třeba říkati našemu členstvu, jak jsem je již uvedla při výpovědi o informaci Hešika. Jelikož si stěžoval na svou tísnivou existenční situaci, dala jsem mu výpomoc 5000 Kč z prostředků, které jsem měla od Ing. Šobra.

Míčko, býv. okres. tajemník strany nár. soc. z Jindřichova Hradce, který jak jsem se později dověděla, opustil ilegálně ČSR.

Tento se ke mně dostavil krátce po únorových událostech a stěžoval si, že jest bez prostředků a upozorňoval, že rovněž i jini členové strany v Jindřichově Hradci, zejména z organizace mladých, jsou na tom existenčně špatně. Domníval se, že nebude novou stranou čsl. socialistů převzat do dalšího zaměstnání a žádal mne o přímluvu u krajského tajemníka Zinka. Slibila jsem mu, že s ním promluvím, ale vzhledem k tomu, že tento se již u mne více neobjevil, jsem to nemohla udělati.

Při této návštěvě jsem dala Míčkově 5000 Kčs z peněz od Ing. Šobra, aby jich použil pro sebe, případně vypomohl jiným mladým straníkům, kteří to potřebovali. Jak peněz použil, mi Míčko již nesdělil a později jsem se dověděla od Hešika, že odešel za hranice.